कृपम् २, } चिकृपयिषम् २ ; }
कृपयित्वा २, } चिकृपयिषित्वा २. }

(252) "कृपू सामर्थ्ये" (I-भ्वादिः-762-अक. वेट्. आत्म.) वृतादिः।

सामर्थ्यम्=शक्तिः, योग्यता वा।

'कल्पते शपि सामर्थ्ये, कल्पयत्यवकल्कने।
अदन्तस्य कृपेर्णौ तु दौर्बल्ये कृपयेदिति॥' (श्लो. 135) इति देवः।

[1]कल्पकः-ल्पिका, कल्पकः-ल्पिका, [2]चिक्लृप्सकः-प्सिका, [3]चलीक्लृपकः-पिका;
[4]कल्पिता-कल्प्ता-त्री, कल्पयिता-त्री, चिक्लृप्सिता-त्री, चलीक्लृपिता-त्री ;
— कल्पयन्-न्ती, [5]चिक्लृप्सन्-न्ती ; —
[6]कल्प्स्यन्-न्ती-ती, कल्पयिष्यन्-न्ती-ती, चिक्लृप्सिष्यन्-न्ती-ती ; —
कल्पमानः, कल्पयमानः, [7]चिकल्पिषमाणः-चिक्लृप्समानः, चलीक्लृप्यमानः ;
कल्पिष्यमाणः } कल्पयिष्यमाणः, चिकल्पिषिष्यमाणः } चलीक्लृपिष्यमाणः ;
कल्प्स्यमानः } चिक्लृप्सिष्यमाणः }
सुक्लृप्-सुक्लृपौ-सुक्लृपः ; — — —

---

1. 'कृपो रो लः' (8-2-18) इति लत्वम्।
2. ऊदिल्लक्षणमिड्विकल्पं बाधित्वा, 'तासि च क्लृपः' (7-2-60) इति नित्यमिण्णिषेधः। 'हलन्ताच्च' (1-2-10) इति सनः कित्त्वान्न गुणः। यद्यपि **धातुरूपप्रकाशिकायां** अस्माद् धातोः सन्नन्तात् तव्यदादिषु '**चिकल्पिषितव्यम् चिक्लृप्सितव्यम्**' इति वैकल्पिकेड्घटितानि रूपाणि प्रदर्शितानि; तथापि 'तासि च क्लृपः' (7-2-60) इत्यत्र 'परस्मैपदेषु' इत्यनुवर्तमानस्य पदस्य 'तङानयोरभावे' इत्यर्थकतया नित्यमिण्णिषेधेन भाव्यम्। 'स्वरतिसूति—' (7-2-44) इत्यादिना प्राप्तं वैकल्पिकेडागमं 'तासि च क्लृपः' (7-2-60) इति निषेधः बाधत एवेति, इडभावघटितरूपमेव साधु—इति प्रतिभाति। एवं सन्नन्ते सर्वत्र ज्ञेयम्।
3. 'रीगृदुपधस्य च' (7-4-90) इति अभ्यासस्य रीगागमः। उभयत्र लत्वम्।
4. 'स्वरतिसूतिसूयतिधूञूदितो वा' (7-2-44) इति ऊदित्त्वादिड्विकल्पः।
5. 'लुटि च क्लृपः' (1-3-93) इति परस्मैपदविकल्पः।
6. 'लुटि च क्लृपः' (1-3-93) इति स्यप्रत्यये विवक्षिते परस्मैपदविकल्पः।
7. 'तासि च क्लृपः' (7 2-60) इत्यत्र 'परस्मैपदेषु' इत्यस्य, 'तङानयोरभावे' इत्यर्थकत्वात्, अत्र 'स्वरतिसूति—' (7-2-44) इत्यादिना इड्विकल्पः। एवं सन्नन्तात् यक्यपि ज्ञेयम्।